

alterum sordidum ac nigrum, grandioribus glebis, in offas conuolutum, quod quidem ex India aduehitur. Defertur etiam à Petra oppido siccum, resinofum, subliuidum, sed facultate secundum. Adulteratur admixto gummi: verùm ita vitiatum non perinde gustui amaritudinem representat, neque usqueadè suffitionibus odoratum est. Vim porrò obtinet calfaciendi, molliendi, discutiendi duritias, turgescencia guttura, & aquosas hernias, ieiuni saliuæ dilutum. Tum appositum, tum etiam suffitu vuluæ spiracula laxat, & partus humiditatemque omnem extrahit. Calculos potu comminuit, & urinas ducit. Tussientibus, & iis qui à virulentis bestiis demorsi fuerint, utiliter exhibetur. Valet quoque ad rupta, conuulsa, lateris dolorem & vagos ac discurrentes flatus. Inferitur & malagmatis que ad duritias & nodos neruorum conueniunt. Contusum verò subigitur, affuso vino aut aqua calida.

De Thure. CAP. LXXXI.

THVS in ea quidem Arabia gignitur, quæ Thurifera cognominatur. At primas tenet masculum stagonias appellatum, naturæ sponte rotundum. Tale autem minimè sectum est, candidumque visitur, & cum frangitur, intrinsecus pingue, cumque adoletur, statim ardet. Indicum verò, sub-

E. iiij.

fulvum est & liuido colore: sed rotundum etiam arte & industria factitatur. Nam in quadrangulares formas dissectum fictilibus tandiu versant atque volutant, donec formam rotundam contraxerit. Verum huiusmodi Thus tempore flavescit, atomumque ant syagrium appellatur. Secundum locum tenet orobium, quodque in Amelo nascitur. Id nonnulli copiscum nominant, & minus ac fulvius existit. Est & genus quoddam, cui amomate cognomen, quodque cetera candidum quidem est, at dum mollitur subigiturve, mastiches more digitis cedit. Adulteratur porro Thus omne, pinea resina & gummi artificiosè tractatum. Sed maleficium facilè deprehenditur. Siquidem incensum gummi flammam non concipit: resina in fumum vanescit: thus verò conflagrat. Eiusmodi præterea fraudem & odor ipse prodit. Calfaciendi astringendique vi pollet, nec non & ea exterendi quæ pupillis caliginem offundunt. Caua ulcera implet & ad cicatricem perducit. Cruenta vulnera glutinat: sanguinis eruptionem omnem cohibet, ac eam etiam ipsam quæ fit è meningibus. Cum lacte tritum & linamento exceptum, sedis ac reliquarum partium maligna ulcera mitigat. Myrmecia inter initia impetiginésque ex aceto & pice illitum tollit.

Quin

Quin & igni ambuſta vlcerâ perniônésque
 cum adipe ſuillo aut anſerino ſanat. Vlcerâ
 verò capitis manantia cum nitro affrictum
 percurat. Paronychiis cum melle, & contu-
 ſis auribus cum pice, medetur. Ad reliquos
 autem aurium dolores cum vino dulci vti-
 liter infunditur. Perunctum quoque cum
 Cimolia & roſaceo, mammis confert à par-
 tu inflammatis. Sic & arteriâ internorûmq;
 viſcerum medicamentis vtiliter ammiſce-
 tur, & ſanguinem expuentes potu iuuat.
 Verùm in ſecunda valetudine hauſtum, fu-
 rorem inducit, & largius cum vino potum,
 etiam interficit. *Cæterùm Thus in fictili*
mundo poſitum crematur grano ſuccëſum
de lucerna accenſo, donec exuratur: poſt
perfectam autem vſtionem, operculo quo-
dâ integere oportet, vſquedum reſtingua-
tur ſic enim in cineres minimè redigitur.
 Nonnulli porrò ollulæ vas æneum cauum
 & in medio perforatum ſuperimponunt ad
 fuliginem excipiendam, veluti mox, cùm de
 thuris fuligine fiet mentio, demonſtrabi-
 mus. Alij in ollam crudam luto oblitam im-
 mittunt, vrûntq; in fornace. Torretur quo-
 que candentibus carbonibus in fictili no-
 uo, dum non ampliùs bullet, aut pinguitu-
 dinem vaporémve vllum emittat. **Friatus**
 verò facile quod peruſtum eſt.

De Thuris cortice. CAP. LXXXII.

Cortex thuris præstat crassus, pinguis, odoratus, recens, lævis ac minimè scaber aut membranaceus. Adulteratur autem admixto strobilino aut pineo cortice. Sed & horum index est ignis. Siquidem reliqui cortices incensi, nequaquam conflagrant, sed citra odoris gratiam in fumum euanescent: thuris verò cortex ardet, & cum odoris fragrantia suffitur. Cæterùm & hic ipse thuris modo vritur. Vis autem ei eadem quæ thuri, verùm efficacior & magis astrictoria. Quare potus, sanguinem expuentibus accommodatior est: itèmq; alui vterive fluxione laborantibus, noduli vice subditus. Est & ad oculorum cicatrices, cauitatèsq; ac sordes, efficax. Torrefactus autem, scabris etiam lippitudinibus auxiliatur.

De Manna thuris. CAP. LXXXIII.

Manna thuris probatur candida, pura & granosa. Vim habet eandem quam thus, sed aliquantò remissiozem. Sunt qui admixtis resina pini cribrata & polline, aut etiam thuris confusi cortice, ipsam adulterent. Sed hæc quoque maleficia ignis arguit. Neque enim incensa æquè ac pari vigore aëris modo purum vaporem, sed fuliginosum & impurum emittet. Quin & odori grato permixta graucolentia comperietur.

De

De Thuris fuligine.

CAP. LXXXIII.

Thuris verò fuliginem sic facito: Thuris grana forcipicula singulatim apprehensa de lucerna accendito, & in nouam fictilem ollam concauam imponito. Deinde æreo vase introrsum cauo ac in medio perforato diligentèrque deterſo obtegito. Tum ex altera eius parte, aut etiam vtrinque, lapillos quaternum digitorum altitudine subiicito, quò faciliùs introſpici queat, vtrum illa vrantur: & locus vt ſit, per quem grana alia ſupponas, priuſquam granum primum penitus reſtinctum fuerit. Hoc verò facies, donec ſat fuliginis collegiſſe videare. Aſſiduè tamen externas æramenti partes aqua frigida ex ſpongia vndique imbuito. Sic enim iſo non magnoperè calente, fuligo omnis firmiùs adhæreſcit: quæ alioqui ſua leuitate delapſa thuris cineri permiſcetur. Deraſa itaque prima fuligine, idem opus repetito, quoties viſum fuerit: ac cinerem quoque è cremato thure ſeorſim excipito. Cæterùm illa oculorum inflammationes leniendi vi pollet, fluxiones cohibet, vicera expurgat, caua explet, & carcinomata compeſcit.

De Fuliginis confectione.

CAP. LXXXV.

AD eundem modum è myrrha, resina & styrace, fuligo conficitur, quam ad eadem accommodant. Ex reliquis quoque lacrymis fuliginem similiter excipiro.

De Pinu.

CAP. LXXXVI.

PINVS vulgò nota arbor est. Eiusdem verò generis est, quæ picea dicitur: specie siquidem dütaxat hæc ab illa differt. Vtriusque cortex astringentior est: ad intertrigines tritus & inspersus confert, itémque ad superficialia vlcera & ambusta, cum argenti spuma & manna. Cerato myrteo exceptus, vlcera tenella cute præditorum ad cicatricem perducit: eadem illa serpentina cum atramento sutorio tritus cohibet. Suffitur partus & secundas eiicit: potu verò, aluum fistit & vrinas mouet. Quin & ipsarum folia trita & imposita inflammationes leniunt, & vulnera ab inflammatione vindicant. Ad læuorem autem trita & in aceto decocta, dentium dolores demulcent, si calida coluantur. Profunt & hepaticis folia, drachmæ vnus pondere ex aqua mulsæve pota. Eadem præstant strobili cortex foliæque epotata. Quinetiam tæda ex ipsis in tenues assulas concisa & in aceto cocta, dentium dolores mitigat, si qua parte dens dolet, decoctum id ore

ore contineatur. Ex ipsis etiam spatha fit, ad acoporum & pesslorum præparationes idonea. Quin & ex iis, dum cremantur, fuligo excipitur, ad libratij atramenti confectio- nem utilis: itemque ad medicamenta hone- standis palpebris dicata. Erosis quoque ocu- lorum angulis, glabris callosisque genis, & lacrymantibus oculis, opitulatur.

De Pitydisbus. CAP. LXXXVII.

Pityidum nomine picarum & pinorum fructus appellantur, qui in conis reperiun- tur. Vim habent astringentiam & aliquate- nus excafacientem. Tussi pectorisque vitiiis tum per se, tum etiam cum melle sumptæ, auxiliantur.

De Strobili. CAP. LXXXVIII.

Strobili si repurgati edantur, aut cum pas- so & cucumeris semine bibantur, urinas cient, & humorum acrimoniam hebetant, qui vesicam & renes infestant: sedant & ro- siones stomachi sumptæ cum portulacæ succo: nec non corporis infirmitatem robo- rant, corruptotumque humorum labem obtundunt. Toti autem strobili ab arbori- bus decerpti, ac recentes contusi & in passo decocti, ad vetustam tussim & tabitudinem conducunt, si ex eo liquore terni quotidie cyathi assumantur.

De Lentisco.

CAP. LXXXIX.

LENTISCVS nota arbor est, partibus sui omnibus astrictoria. Etenim ipse fructus, folium, ramorum & radice cortex, pares vires sortiuntur. Exprimitur & succus ex cortice, radice ac foliis, hunc in modum: Hæc simul in aqua sufficienter coquantur: quæ deinde, ubi à coctione refrigerata fuerit, abiectis foliis iterum coquitur, donec mellis habeat crassitudinem. Valet is, quæ pollet astringendi vi, ad sanguinis reiectiones, alui profuuvia & dysenterias, in potu: itemque contra sanguinis ex utero eruptiones, atque tum ipsius uteri, tum etiam sedis proidentias. In summa denique acacia & hypocistidis vice ipso uti licet. Eadem quoque præstat succus è tritis foliis expressus. Quin & eorum decoctum fotu cauæ explet, ossaque quæ nondum confervuerunt, obducto callo solidat, ex utero fluxiones sistit, nōmas arcet, vrinas ciet, ac dentes mobiles collatione firmat atque stabilis. Virentes autem furculi arundineorum dentiscalpiorum vice dentibus affricti, eos repurgant. Fit denique & ex ipso lentisci fructu astringens oleum, ad ea quæ astrictionem desiderant, accommodatum.

De

De Resina lentissima.

CAP. XC.

E lentisco quoque resina nascitur, lentiscina cognominata, & à nonnullis mastichè dicta. Pota sanguinis reiectioni & veteri tussi vtiliter adhibetur. Stomacho quoque est vtilis, ructumque mouet. Additur etiam in dentifricia & faciei illitus: quippe quæ nitorem cuti conciliet. Quin & pilos oculorum fluentes glutinat & cohibet: commaducata oris halitum commendat, gingiuasque contrahit. Præstantissima portò & copiosissima in insula Chio prouenit. Præfertur pellucida, ceræ Tyrrenicæ candore similis, crassior, arida, friabilis & odorata: viridis autem minùs probatur. Adulteratur verò admistis thure ac resina strobilina.

De Terebintho. CAP. XCI.

TEREBINTHVS cognita arbor est: cuius folia, fructus & cortex, qua pollent astringendi vi, ad eadem ad quæ etiam lentiscus, conueniunt, simili parata modo sumptaque. Eius fructus esculentus est, at stomacho noxius: vinam verò ciet & excalescit. Est & ad excitandam venerem aptissimus: ex vino verò potus, contra phalangiorum morsus prodest. Resina eius ex Arabia Petræa conuehitur. Prouenit tamen etiam in Iudæa, Syria, Cypro, Africa & Cycladibus.